

Protocol schoolverzuim en te laat komen

Schoolverzuim wordt gezien als een belangrijke indicator voor een verhoogd risico op voortijdig schoolverlaten. Het voorkomen is dan ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de school en van de ouders/verzorgers. Het verzuimprotocol is een hulpmiddel om afwezigheid te registreren en zo snel mogelijk te reageren op het gedrag van leerlingen.

Het doel van het protocol is om in nauwe samenwerking en met een duidelijke werkwijze het verzuim in beeld te krijgen, te voorkomen en te bestrijden.

Het is dus belangrijk dat schoolverzuim, inclusief te laat komen, geregistreerd wordt. Alleen zo ontstaat er inzicht in verzuimgedrag en is er een goede basis om, als dat nodig is, actie te ondernemen.

De school is op grond van de leerplicht verplicht om ongeoorloofd verzuim te melden aan de leerplichtambtenaar. Om scholen en gemeenten hierin te ondersteunen, is er landelijk een digitaal verzuimloket opgezet. Het melden via het digitaal verzuimloket via DUO* is wettelijk verplicht.

*Dienst Uitvoering Onderwijs

Leerplicht- en kwalificatieplicht

Leerlingen blijven volledig leerplichtig tot het einde van het schooljaar waarin ze zestien jaar worden.

Jongeren die dan nog geen startkwalificatie hebben zijn daarna tot hun 18^e of tot het moment ze een startkwalificatie (havo- of vwo-diploma of MBO diploma niveau 2)) hebben behaald, kwalificatie plichtig.

Registreren van verzuim en te laat komen

De school draagt een grote mate van verantwoordelijkheid voor de leerlingen. Omdat de school als eerste te maken krijgt met schoolverzuim en te laat komen is het van belang dat er snel en adequate stappen worden gemaakt. Alle verzuim, inclusief te laat komen, wordt daarom direct gemeld en geregistreerd in Magister; ouders/verzorgers hebben inzage in Magister.

Rol van de gemeente: de leerplichtambtenaar

De leerplichtambtenaar ontvangt via de mail bericht dat er een melding door de school in het verzuimloket is gedaan. De leerplichtambtenaar pakt vervolgens de melding op en neemt eventueel contact op met de school om het verzuim van de leerling te bespreken.

De leerplichtambtenaar heeft een opsporingsbevoegdheid. Hierover wordt in het protocol nader uitleg gegeven.

Welk ongeoorloofd verzuim moet gemeld worden?

Het volgende (vermoedelijk) ongeoorloofd verzuim moet door de school verplicht gemeld worden via het verzuimloket:

- **Absoluut verzuim:** Een leerplichtige jongere staat niet ingeschreven in een school of onderwijsinstelling.
- **Luxe verzuim:** Een leerplichtige jongere blijft zonder toestemming van de school dan wel de leerplichtambtenaar buiten de vastgestelde schoolvakanties om weg van school, waarbij het eigen belang (extra vakantie) boven het bezoek aan school wordt gesteld. In uitzonderingsgevallen is het mogelijk maximaal 10 dagen verlof buiten de schoolvakantie aan te vragen. Deze mogelijkheden staan aangegeven in de schoolgids onder verlofaanvraag voor vakantie tijdens schooldagen.
- **Relatief verzuim:** Van relatief verzuim is sprake als de leerplichtige jongere wel op school staat ingeschreven, maar ongeoorloofd verzuimt. Melding moet worden gemaakt als:
  - de leerling drie dagen achtereenvolgend of meer verzuimt;
  - de leerling ongeoorloofd 16 uur les- of praktijktijd (stage) verzuimt gedurende een periode van vier opeenvolgende weken;
  - de leerling regelmatig te laat komt. Dit wordt gezien als spijbelen.

Te laat komen

Leerlingen kunnen natuurlijk een keertje te laat op school zijn. De leerling wordt aangesproken op zijn gedrag. Als dit echter te vaak voorkomt dan wordt de afdelingsleider ingeschakeld en krijgen de ouders hierover bericht. Veelvuldig te laat komen geldt eveneens als een vorm van ongeoorloofd verzuim. De aanpak hiervan is dan als volgt:

- bij 10 maal te laat komen wordt de leerling gemeld bij het verzuimloket van DUO;
- bij 15 maal wordt wederom melding gemaakt met de mededeling dat het te laat komen aanhoudt.

Signaalverzuim

Dit is verzuim dat samenhangt met achterliggende problemen van de leerling. Een leerling vertoont spijbelgedrag of wil niet meer naar school om een bepaalde reden, bijvoorbeeld bij gezins- of gezondheidsproblemen.

De school dient de leerplichtambtenaar op de hoogte te stellen van het verzuim en de achterliggende problematiek. Veelal wordt in een dergelijke situatie de leerling besproken in het Intern Ondersteuning Team waar de leerplichtambtenaar deel van uitmaakt.

RMC-verzuim voor 18+

Hier gaat het om een leerling waar de leerplichtwet niet meer van toepassing is, maar nog geen 23 jaar is en niet in het bezit van een diploma op minimaal startkwalificatieniveau.

Het gaat hier om geen onderwijs volgen voor een aaneengesloten periode van tenminste vier weken of een door de school te bepalen kortere periode zonder geldige reden.

Dit verzuim wordt alleen gemeld bij de RMC*.

*Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie

Inzet thuiszittersteam

Er is sprake van een thuiszitter wanneer een leerplichtige leerling langer dan vier weken onafgebroken thuis zit. Met het ondernemen van actie hoeft niet gewacht te worden tot de vier weken verstreken zijn. Ook voor leerlingen die korter dan vier weken thuiszitten, kan het thuiszitterteam van het samenwerkingsverband Zuidoost Friesland ingeschakeld worden. In overleg met de coördinator van het thuiszittersteam van het SWV kan er een life-coach worden ingezet om de leerling te bewegen weer naar school te gaan.

Geoorloofd verzuim

We kennen twee soorten van geoorloofd verzuim op basis van:

- ziekmelding;
- aangevraagd verlof met toestemming.

In beide situaties als het verzuim langer dan vier weken gaat duren wordt in samenspraak met de ouders/verzorgers en in nauwe samenwerking met de afdelingsleider, de mentor en de orthopedagoog passende maatregelen genomen.

Afhankelijk van de situatie kan hulp ingeschakeld worden van schoolmaatschappelijk werk, sociaal verpleegkundige of een andere hulpverlener.

Strafrechtelijke aanpak schoolverzuim

De leerplichtambtenaar verricht na een melding van schoolverzuim eigen onderzoek om eventuele problematiek in kaart te brengen en zich een beeld te vormen van de te nemen maatregelen.

De leerplichtambtenaar kan daarbij een beroep doen op de opsporingsbevoegdheid.

In alle gevallen van ongeoorloofd verzuim vindt vervolging plaats. De procedure voor vervolging staat beschreven in de *Handleiding strafrechtelijke aanpak schoolverzuim*.

Vervolging

Bij absolute en luxe schoolverzuim worden de ouders/verzorgers vervolgd. Bij signaalverzuim hangt het van de mate van verwijtbaarheid af of de ouders/verzorgers of de jongere zelf wordt vervolgd.

Strafvervolging

De strafmaten voor overtredingen van de leerplicht staan beschreven in de *Richtlijnen voor strafvorderingen strafrechtelijke aanpak schoolverzuim*.